

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Náš svět

1	Identifikační údaje.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Charakteristika školy.....	5
2.1	Základní údaje	5
3	Podmínky vzdělávání.....	6
3.1	Věcné (materiální) podmínky.....	6
3.2	Životospráva.....	6
3.3	Psychosociální podmínky	7
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění	11
3.7	Spoluúčast rodičů.....	12
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	16
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	17
4	Organizace vzdělávání.....	19
5	Charakteristika vzdělávacího programu	22
5.1	Zaměření školy	22
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	22
5.3	Metody a formy vzdělávání	22
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	27
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	30
6	Vzdělávací obsah.....	31
6.1	Principy a metody vzdělávání	31
6.2	Výchovné a vzdělávací strategie	31
6.3	Integrované bloky	33
6.3.1	Podzim.....	33
6.3.2	Zima.....	39
6.3.3	Jaro.....	45
6.3.4	Léto	52
7	Systém evaluace.....	60
7.1	Oblasti autoevaluace	60
7.2	Prostředky autoevaluace	62
7.3	Časový plán	62
7.4	Odpovědnosti a pravidla	62

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Náš svět

ŠVP PV je vyvěšen ve vstupních prostorách MŠ a je k dispozici rodičům i ostatní veřejnosti. Též ke zhlédnutí na internetových stránkách <http://www.zs.liban.cz/>

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Libáň, okres Jičín

ADRESA ŠKOLY: Školní 11, Libáň, 50723

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Ladislava Hazdrová

KONTAKT:

e-mail: reditel@zs-liban.cz

web: www.zs-liban.cz

IČ: 70982635

RED-IZO: 650063929

JMÉNO KOORDINÁTORA TVORBY ŠVP: Hana Vrabřová

odloučené pracoviště MŠ:

Na Sídlišti 550

507 23 Libáň

tel. 491 114 361

ms.liban@seznam.cz

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Libáň

ADRESA ZŘIZOVATELE: náměstí Svobody 36, 507 23 Libáň

KONTAKTY:

tel.: 493 598 191

e-mail.: starosta@liban.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 18.2.2019

ČÍSLO JEDNACÍ: ZSLi-333/2015

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 16.2.2019

.....
ředitel školy

Mgr. Ladislava Hazdrová

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Umístění školy v obci: v klidové zóně, v sídlišti

Velikost školy: 51 a více (velká škola)

Počet školních budov: jedna

Venkovní areál školy: oplocený komplex budov, sportovní hřiště, zahrada/park

Provozní doba MŠ: 6¹⁵ – 16⁰⁰ hodin

Počet dětí MŠ: 56

Počet tříd: 2

Výše úplaty za předškolní vzdělávání: 386 Kč měsíčně za dítě (od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2018)

Historie

Veřejná Mateřská škola v Libáni byla zřízena na základě výnosu Zemské školní rady v Praze ze dne 6. 9. 1940 s účinností od 1. 9. 1940. Dvacet let se třídy mateřské školy nacházely v různých objektech obce. Lepších podmínek se mateřská škola dočkala až po adaptaci „Kynčlovy vily“, do které se všechny děti soustředily v roce 1960. Postupem času však ani tato budova omezenými prostory a náročnějšími požadavky nevyhovovala. Proto byla v akci „Z“ vybudována moderní účelová budova Na Sídlišti uprostřed zahrad, která byla uvedena do provozu 17. 1. 1983.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Mateřská škola má takové prostorové uspořádání, které je dostatečně velké a vyhovuje nejrozličnějším věkovým i individuálním činnostem dětí.

Vybavení všech tříd odpovídá počtu dětí i jejich věku a je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům. Veškeré vybavení je průběžně doplňováno a obnovováno tak, aby sloužilo k denní potřebě dětí.

V obou třídách jsou hračky a doplňky pro vzdělávání umístěny přehledně tak, aby je děti dobře viděly. Samostatně si je mohou brát a znají jejich uložení.

Děti mají možnost svými výtvary upravovat a zdobit prostředí tříd, šaten i chodby.

Budovu mateřské školy obklopuje zahrada. Prostor zahrady je vybaven prolézacími sestavami, pískovišti.

Vybavení školy i školní zahrady splňuje bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Prvky na zahradě školy jsou tvořeny z přírodních materiálů včetně budek pro ptáky.

Zlepšení podmínek:

- rekonstrukce osvětlení ve třídách - časový horizont: červenec 2019
- pořízení zásobníků prací vytvořené dětmi, do kterých mají možnost nahlédnout jejich rodiče – březen 2019
- zakoupení interaktivní tabule – září 2019
- dovybavení sportoviště na zahradě - fotbalové branky – duben 2019
- zřízení mlhoviště, které by bylo využíváno v letním období – duben 2019

3.2 Živospráva

- poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, dle příslušných předpisů
- jídelníček je sestaven na základě racionální výživy
- je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů
- je zajištěn pitný režim v průběhu celého dne
- mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly
- děti nikdy nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému společenskému stolování

Zlepšení podmínek:

- podporovat pohybové aktivity ve třídě, v době pobytu venku na školní zahradě – časový horizont: - ihned
- rozšířit pomůcky pro zajištění pobytu a pohybových aktivit ve třídách – do konce stávajícího školního roku 2018-2019
- pro zlepšení kultury stolování dětí zajistit stojánky na ubrusky na každý stůl v jídelně - ihned
- pitný režim je zajištěn, ale je třeba u dětí vytvářet návyk na dodržování pitného režimu - ihned
- pro zlepšení dodržování pitného režimu venku, instalovat venkovní pítka na školní zahradě - květen 2019

3.3 Psychosociální podmínky

- všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se v MŠ cítily spokojeně a bezpečně
- všechny děti mají v MŠ stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti
- osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádů a norem, které jsou ve škole stanoveny
- učitelky k dětem přistupují individuálně, tak aby se rozvíjela jejich osobnost, všestrannost a talent a ve své práci využívají především hru, poskytují dětem široký prostor k různým činnostem
- v tomto prostoru však musí být zastoupeny, jak spontánní aktivity, tak i cílené aktivity, které citově a nenásilně naváží učitelky
- převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si
- v dětech rozvíjíme vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost
- děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi
- učitelky se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany)

Záměry: vést děti k samostatnosti, podporovat jejich sebevědomí a možnost se podílet na tvorbě třídních pravidel a řešit konflikty podle nich.

Zlepšení podmínek:

- využívat zpětné vazby dalším plánování – evaluace a hodnocení učitelek, dětí, rodičů – časový horizont: - ihned
- hledat další vhodné způsoby pedagogického vedení, metod a forem práce - ihned
- vedení dětí vzájemné dohodě, spolupráce s ostatními - ihned

Bezpečné sociální prostředí

- partnerské vztahy na základě úcty mezi všemi (děti - učitelky, zaměstnanci - rodiče, děti -- zaměstnanci, učitelky - rodiče, učitelky - zaměstnanci)
- MŠ je otevřená rodičům i ostatním partnerům
- dospělí v MŠ jdou příkladem dětem svým prosocionálním chováním
- preferujeme ocenění před výtkami a kritikou
- ve třídách jsou vytvořena pravidla soužití:
 - odchod ze třídy do šatny oznámit učitelce
 - při odchodu z MŠ se dítě loučí s učitelkou podáním ruky
 - dodržovat hygienu, samostatně odcházet na WC
 - pomáhat ostatním dětem, dělit se o hračku
 - dokončit započatou práci
 - používat vhodná slova, ale i intenzitu hlasu
 - dítě má právo říci „NE“
- pravidla, kterými se řídí dospělí - důvěra, pravdivost, aktivně naslouchat, neshazovat, osobní maximum

3.4 Organizace chodu

Obsah činností:

- hry – volné spontánní hry s hračkami, motivované skupinové hry na různé náměty, řízené hry s pravidly, tvořivé hry a pracovní výtvarné činnosti, tělovýchovná cvičení, hudební chvíle, zábavná cvičení intelektu, pozorování přírody, individuální práce s dětmi
- svačina, oběd – správné stolování, návyky správné hygieny, základy společenského chování, zapojování dětí do prací souvisejících se stolováním
- odpočinek – klidný průběh, poslech relaxační hudby, četba pohádek a básní
- pobyt venku – pozorování přírody, pohybové aktivity na zahradě, hry v přírodě, výlety do okolí

Adaptace dětí probíhá vždy po domluvě s rodiči a za jejich přítomnosti. Délka adaptace je individuální, maminky mají volný přístup do tříd a na adaptaci se aktivně podílí.

Učitelky dbají na to, aby se přiměřeně střídaly spontánní a řízené činnosti, podporují děti ve vytváření takového prostředí, které jim vyhovuje.

V určitém období, kdy klesnou počty dětí vzhledem k podzimním, zimním i jiným prázdninám dochází ke spojování tříd. Děje se to však taktně, aby to co nejméně narušilo pobyt dětí ve škole.

Záměry: pružným denním řádem reagovat na individuální potřeby dětí, většinu činností, pokud to počasí dovolí, přesunout ven

- denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí
- učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený
- je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí
- plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí

Provozní doba MŠ: 6¹⁵ – 16⁰⁰ hodin

Zlepšení podmínek:

- realizovat zdravotní cvičení doplněná míčkováním - časový horizont: - březen 2019
- zpracovávat portfólia dětí - zaměřit se na diagnostickou kresbu od nejmladších dětí - ihned
- využívat vzájemné hospitace učitelek a sdílení zkušeností - březen 2019

Podnětné věcné prostředí

- komponovaná naučná zahrada proložená herními prvky
- hračky a didaktické pomůcky jsou přístupné dětem, viditelné v otevřených skříňkách ve třídě
- děti mají k dispozici notebook pro rozvoj počítačové gramotnosti
- množství hraček a tělovýchovných náradí a náčiní postupně doplňujeme
- vybavení tříd novým nábytkem se odvíjí od finančních prostředků školy
- aktuální výzdoba tříd a celé budovy dětskými pracemi
- vytváření pracovních koutků
- umožňujeme rodičům vstup do tříd během celého dne, u nových dětí tzv. „adaptační režim“ - pobyt v MŠ s matkou

3.5 Řízení mateřské školy

- každý zná své kompetence (pracovní náplň), informační systém je zajištěn formou pravidelných pedagogických a provozních porad
- práce učitelek je kontrolována každodenním vstupem do tříd a plánovanými hospitacemi
- zaměstnanci mateřské školy ví, že jsou tu pro děti
- plánujeme společně s rodiči, náměty píší do dotazníků (výlety, společné dílny v MŠ, besedy)
- problémy se řeší neodkladně
- vedoucí učitelka respektuje názory a náměty svých spolupracovníků
- otevřené partnerství se ZŠ (právní subjekt), s rodiči, zřizovatelem

- k dalším partnerům patří Antolin GRUPE, místní podnikatelé
- spolupráce s dalšími institucemi (město, knihovna, lékaři)

Záměry: vytvářet klidné a tvůrčí klima pro každodenní práci

Vedení školy: ředitelka školy – Mgr. Ladislava Hazdrová

zástupce ředitele – Mgr. Kateřina Janoušková

vedoucí odloučeného pracoviště – Hana Vrabřová

Zlepšení podmínek:

- dále prohlubovat spolupráci s rodiči, zřizovatelem a organizacemi - časový horizont: - ihned
- aktualizovat webové stránky školy a rajčete net - intenzivně
- i nadále podporovat a oceňovat týmovou práci

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- pedagogický sbor pracuje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel
- pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně
- pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem
- spolupracujeme s logopedkou PPP Jičín
- vedoucí učitelka je spravedlivá v hodnocení lidí a oceňování jejich výsledků, zveřejňuje pravdivé informace o tom, co je skutečně realizováno, pravidelně provádí kontrolu a vyhodnocuje výsledky a efektivitu práce

Zlepšení podmínek:

- vyhodnocování práce na základě evaluace a autoevaluace
- zkvalitňovat plánování, přípravu a organizaci činností
- účastnit se vzdělávacích akcí
- samostudium knih, publikací a metodik pro zkvalitnění práce

S dětmi pracují: 4 kvalifikované učitelky, 1 kuchařka, 1 školnice.

Vedoucí učitelka odloučeného pracoviště: Hana Vrabřová

Učitelky mateřské školy:

Ivana Šupitarová

Veronika Michalová

Jitka Reifová

Nepedagogické pracovnice:

Marcela Jirásková

Hana Melounová

3.7 Spoluúčast rodičů

- ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje vzájemná důvěra a otevřenost, vstřícnost a porozumění
- rodiče mají volný přístup do školy kdykoliv během celého dne, mají možnost podílet se na dění v mateřské škole a plánování programu mateřské školy
- pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte při odchodu z MŠ, informacemi na nástěnkách, v šatnách, na webu MŠ, rajče net (fotografie z akcí školy), při rodičovských schůzkách, ukázkových hodinách, besedách či dílničkách
- mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí, zajišťuje konzultace s odborníky (PPP, SPC)
- všichni pracovníci školy se řídí GDPR, respektují soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost ve svěřených záležitostech, jednají s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi

Záměry: povzbuzovat rodiče k tomu, aby se více zapojovali do přípravy akcí pořádaných pro děti

SPOLUPRÁCE S RODIČI:

- individuální pohovory s rodiči, třídní schůzky
- podle zájmu rodičů stanovené konzultační hodiny
- vystoupení dětí – besídky
- akce pro rodiče s dětmi
- beseda rodičů s učitelkou 1. Stupně ZŠ
- vyřazení předškoláků, pasování na školáky

Zlepšení podmínek:

- nadále rozvíjet spolupráci s rodiči, zaměřit se na lepší komunikaci s nimi
- konzultovat s rodiči o dítěti, jeho výchově a vzdělávání
- podporovat rodiče pro společné akce s dětmi - časový horizont: - dle plánované akce
- pomocí nástěnek prezentovat výsledky dětí o naplňování obsahu vzdělávání
- zajistit besedu s pracovníkem PPP Jičín, zajistit depistáž logopedického pracovníka pro děti s vadami řeči - září 2019-2020
- ukázkové hodiny pro rodiče – 2x ročně

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám dětí se mateřská škola snaží o realizaci podpůrných opatření. Tato opatření jsou prováděna podle druhu postižení konkrétního dítěte a v souladu s hlavními principy inkluzivního vzdělávání. Vyhovující podmínky pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami mateřská škola vytváří na základě vyjádření PPP a SPC, případně další dokumentace.

Speciální vzdělávací podmínky pro děti v mateřské škole jsou vytvářeny podle konkrétního typu jejich nevýhodnosti. Jedná se tak o děti tělesně, zrakově, sluchově, mentálně nevýhodněné a o děti s poruchami pozornosti a vnímání (dětí s poruchou učení a chování), o děti s poruchami řeči.

Při práci s dětmi je nutné respektovat jejich individuální možnosti a potřeby. S cíli pracujeme tak, aby maximálně vyhovovaly i dětem se SVP a umožňovaly rozvoj učení, socializaci a dosažení maximální úrovně samostatnosti těchto dětí. Vzdělávání dětí ze znevýhodňujícího prostředí, dětí s oslabeným rodinným zázemím či dětí, které pocházejí z jazykově odlišného prostředí a které nemluví naším jazykem, probíhá vzdělávání, jež se uskutečňuje podle požadavků daných RVP PV. V mateřské škole jsou uplatňovány speciální vzdělávací metody umožňující včasnou diagnostiku.

V případě, že mateřská škola nemá odpovídající podmínky a personál, nebo je postižení dítěti závažné, je doporučena speciální péče v zařízeních odpovídajících tomuto druhu postižení dítěte. Vždy musí být zváženo a stanoven způsob vzdělávání nejvhodnější pro dítě, dle jeho druhu a stupně postižení a předpokládaného efektu jeho začlenění do skupiny dětí.

Ve vztahu k druhu a stupni postižení dítěte jsou podmínky při jeho vzdělávání plně vyhovující, pokud:

u dětí s tělesným postižením

- je zajištěno osvojení specifických dovedností v rozsahu individuálních možností dítěte
- je zabezpečena možnost pohybu dítěte v prostorách školy pomocí dostupných technických prostředků nebo lidských zdrojů
- jsou vytvářeny podmínky pro náhradní tělovýchovné aktivity dítěte možné v rámci jeho postižení
- jsou využívány kompenzační (technické a didaktické) pomůcky
- jsou zajištěny další podmínky podle druhu a stupně postižení

u dětí se zrakovým postižením

- je zajištěno osvojení specifických dítětem zvládnutelných dovedností zaměřených na samostatnost a sebeobsluhu
- prostředí je bezbariérové, s ohledem na zrakové postižení dítěte pro ně maximálně bezpečné
- je dodržována předepsaná zraková hygiena
- je vytvářena nabídka alternativních (zvládnutelných) aktivit
- jsou využívány vhodné kompenzační (technické, zvláště optické a didaktické) pomůcky a hračky
- je zajištěna přítomnost asistenta - – podle míry a stupně postižení – zraková cvičení (cvičení barvocitu; třídění předmětů podle velikosti; cvičení prostorového chápání; poznávání neúplných předmětů; vyhledávání vzájemně souvisejících obrázků; vyhledávání detailů na obrázku; cvičení zrakové paměti; cvičení jemné motoriky; orientace v makro a mikroprostoru; světelná terapie a relaxační cvičení očí)
- jsou zajištěny další podmínky podle druhu a stupně postižení

u dětí se sluchovým postižením

- je zajištěno osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte
- je dodržována sluchová hygiena
- jsou zajištěny a využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky
- vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému
- jsou zajištěny další podmínky podle druhu a stupně postižení

U dětí se sluchovým postižením bychom rozvíjeli sluchové vnímání, zrakové vnímání jako základ pro nácvik odezírání a rozvíjení komunikačních dovedností, popř. budování náhradní komunikace (znakový jazyk, či alternativní jazyk).

Rozvíjeli bychom sluchového vnímání za pomoci:

- cvičení a hry na rozvoj detekce zvuku (schopnost reagovat na přítomnost nebo nepřítomnost zvuku)
- rozlišování různých zdrojů zvuku, rozlišování intenzity zvukových podnětů
- nacvičování podmíněných reakcí na zvukový nebo hlasový podnět

Rozvíjeli bychom komunikační dovednosti díky:

- budování pasivní a aktivní slovní zásoby,
- nácviku správného dýchání, fonace a artikulace,
- využívání pomocných metod při rozvíjení řeči – pohybové činnosti, rytmické činnosti, hudební činnosti
- pravidelné logopedické péči

u dětí s mentální retardací

- je zajištěno osvojení specifických dovedností zaměřených na zvládnutí sebeobsluhy a základních hygienických návyků v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- jsou využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky
- je zajištěna přítomnost asistenta (podle míry a stupně postižení)

u dětí s poruchami pozornosti a vnímání (dětí s poruchou učení a chování)

- prostředí je pro dítě zklidňující
- je zajištěn zvýšený bezpečnostní dohled
- je zajištěn důsledný individuální přístup pedagoga k dítěti
- mateřská škola těsně spolupracuje s SPC a s rodiči dítěte
- jsou využívány speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení pozornosti
- jsou zajištěny další podmínky podle druhu a stupně postižení

u dětí s poruchami řeči

- je zajištěna kvalitní průběžná logopedická péče
- je zajištěna těsná spolupráce s odborníky a s rodiči dítěte
- je zajištěno osvojení specifických dovedností, zaměřených na sebeobsluhu
- vzdělávací prostředí je klidné a pro dítě podnětné
- je zajištěna přítomnost asistenta
- jsou využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky
- jsou zajištěny další podmínky podle druhu konkrétní poruchy

U těchto dětí by byla prováděna logopedická terapie (rozvoj slovní zásoby s užíváním všech slovních druhů, rozvoj řeči ve všech jazykových rovinách, dechová, fonační, artikulační cvičení, automatizace správné výslovnosti, úzká spolupráce s klinickými logopedy).

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Vzhledem k zvláštním potřebám nadaných dětí se mateřská škola snaží o přizpůsobení školního, třídního i individuálního vzdělávacího programu. Přizpůsobuje se mimořádným schopnostem těchto dětí a popř. doplňuje nabídku dalších aktivit podle jejich zájmů, mimořádných schopností či mimořádného nadání.

Rozvoj a podpora mimořádných schopností by měla být zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíří obvyklé vzdělávací nabídky. Vzdělávací obsah je upraven tak, aby děti nebyly přetěžovány. Běžné aktivity dětí jsou doplňovány o další činnosti dle zájmu a mimořádných schopností nebo nadání dítěte. Cíl našeho úsilí spočívá ve společné práci na rozvoji potenciálu všech dětí od nejranějšího období, ne jen mimořádně nadaných.

V zásadě se mateřská škola snaží o:

- Spolupráci se školskými poradenskými zařízeními.
- Zadávání specifických úkolů dítěti.
- Zajištění didaktických pomůcek.
- Zajištění doplnění a prohloubení vzdělávací nabídky.
- Nabídku aktivit podle zájmu a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzhledem ke zvláštním potřebám dětí mladších tří let se mateřská škola snaží o úpravu materiálního vybavení, hygienického zázemí, bezpečnostních rizik, organizaci vzdělávání, stravovacích podmínek.

Při vzdělávání dětí mladších tří let je nutné věnovat velkou pozornost zejména personálním podmínkám, vytvoření vhodného režimu dne s ohledem na potřeby dětí, průběh adaptace a spolupráci s rodinou. Učitelé ve třídě, kde jsou zařazeny děti mladší tří let, jsou stabilní, mají pozitivní vztah k dětem této věkové kategorie.

Režim dne ve třídě dětí mladších tří let jsme upravili s ohledem na potřeby těchto dětí často nevydrží u nějaké činnosti tak dlouho jako starší děti. Potřebují také více odpočinku, ale i pohybu a teprve se učí hygienickým návykům a sociálnímu chování. Některé děti se v tomto věku učí teprve mluvit. Největší prostor proto věnujeme volné hře dětí. Pro pobyt venku nejčastěji využíváme přilehlou zahradu. V případě výrazně nepříznivého počasí chodíme s dětmi na krátkou procházku. Děti mají dostatek času na odpočinek. Platí pravidla pro pravidelnost a včasné omlouvání nepřítomnosti dítěte.

Mateřská škola zajišťuje optimální podmínky pro vzdělávání dětí mladších tří let:

věcné podmínky

- vhodnost hraček a pomůcek (věková hranice uvedena na obalu výrobku)
- omezení přístupnosti k některému vybavení (uzavíratelné skříňky, vyšší police...)
- zajištění využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení (průlezkky, skluzavky...)
- zajištění nábytku zohledňující rozdílnou tělesnou výšku dětí (židličky, stolky...)

hygienické podmínky

- umyvárna vybavená podle věku dětí dětskou vaničkou se sprchou a s přívodem vody z centrální mísící baterie
- umyvadla a sprcha opatřena pouze jedním výtokem vody napojeným na centrální mísící baterii umístěnou mimo dosah dětí
- zajištění adekvátního vymývání a dezinfekce

životaspráva

- úprava denního režimu (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku)

personální podmínky

- zajištění maximálního možného souběžné působení učitelek v organizačně nejnáročnějších částech dne
- vhodné je zajistit vzdělávání pedagogů (specifika dvouletých dětí)

organizace vzdělávání

- zajištění individuálně přizpůsobeného adaptačního režimu
- poskytnutí dostatku času na veškeré aktivity, převlékání, stravování

stravování

- řídí se stejnými výživovými normami jako u ostatních dětí (patří do skupiny strávníků 3-6 let)
- množství stravy je vhodné přizpůsobit individuální potřebě

bezpečnostní podmínky

- zajištění, aby se děti vzdělávaly nejvýše ve druhém nadzemním podlaží
- pro pobyt venku maximálně využívat školní zahrady
- řídit se pravidly bezpečnosti ve třídě i mimo budovu mateřské školy

4 Organizace vzdělávání

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola v Libáni je dvoutřídní. V první třídě „Sluníčka“ jsou děti ve věku 3 - 5 leté, celkem 28 dětí 8 dívek a 20 chlapců. V této třídě mladších dětí je naším prioritou, aby si děti zvykly na prostředí mateřské školy a v rámci sebeobsluhy se zvládli postarat samy o sebe. V oblasti osobní hygieny tak děti získávají základní dovednosti a návyky. Děti se zde učí nebát se realizovat jednoduché úkoly, nejprve pod vedením, později samostatně, a osvojují si prvotní pracovní návyky. Snažíme se zde, aby si děti vše vyzkoušely a prožily. Četně využíváme pohybových her a hudebně pohyb. her, přenesení pohybu ze třídy ven.

V druhé třídě „Berušky“ jsou předškolní děti, děti s odkladem školní docházky a děti věkově navazující z třídy Sluníček, pokud není třída Berušek naplněna do maximálního počtu dvaceti osmi dětí. Pro děti s odkladem školní docházky jsou vypracovány plány osobnostního rozvoje vyplývající ze závěru zpráv a doporučení poradenských zařízení, jimiž se učitelky řídí a s dětmi individuálně pracují. V této třídě je 28 dětí 14 dívek a 14 chlapců. Většina činností je zaměřena na přípravu pro vstup do 1. třídy ZŠ (grafické cviky, geometrické tvary, jazykové hry, na rozvoj čtenářské gramotnosti, matematické, finanční). Velká pozornost se věnuje ochraně před sociálně patologickými jevy, před projevy diskriminace, dále mít povědomí o škodlivosti cigaret, alkoholu, drog. Program čerpá z metodického materiálu *Zdravý způsob života a prevence závislosti pro MŠ a 1. třídy ZŠ* (Dagmar Nováková). V této třídě jsou pro nespavé děti připraveny klidové aktivity (viz Denní režim).

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Na základě osvědčené, dlouhodobé praxe a s přihlédnutím ke specifickým potřebám dětí v různém věku, děti zařazujeme do jednotlivých tříd podle jejich věku. V procesu zařazování dětí do jednotlivých tříd nezohledňujeme z výše uvedených důvodů sourozenecké vazby ani přání rodičů.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

- řízené činnosti, částečně řízené činnosti
- pobyt venku
- oběd

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy vypracovává ředitelka školy společně s vedoucí učitelkou. S kritérii je následně seznámen zřizovatel školy, který má možnost se ke kritériím vyjádřit a připomínkovat je. Kritéria pro přijímání dětí jsou zveřejněna v dostatečném předstihu na webu školy, v informačních vytrínách na náměstí v Libáni a na náštěnkách pro rodiče v mateřské škole i základní škole.

Budova mateřské školy je v provozu od roku 1983, je majetkem Města Libáň. Mateřská škola je třípodlažní. V přízemí se nachází vstupní hala, ze které se vchází do šaten, školní jídelny – výdejny, šatny učitelek, skladu lůžkovin a hygienických potřeb. V prvním patře je třída „Sluníček“, kuchyňka na rozdávání jídla, šatna, WC a umývárna, kancelář vedoucí učitelky. V druhém patře je třída „Berušek“, kuchyňka na rozdávání jídla, šatna, WC a umývárna, logopedická místnost. MŠ nemá samostatné ložnice, lehátka se v herně na spaní rozkládají.

V letech 1996 - 1997 bylo provedeno zateplení vnějšího pláště budovy, včetně nové fasády. Vytápění je elektrické, podlahové. V roce 2010 se uskutečnila výmalba celé budovy, bylo položeno nové linoleum v první třídě a šatně „Sluníček“ a dále byly do předškolní třídy „Berušek“ zakoupeny stoly a židličky pro děti. V roce 2014 bylo položeno nové linoleum v druhé třídě a šatně „Berušek“.

K mateřské škole patří rozlehlá zahrada, která prošla v roce 2014 - 2015 celkovou úpravou. Vznikla jako komponovaná naučná zahrada proložená herními prvky, které budou podporovat zručnost a fyzickou zdatnost našich dětí (výukový altán, smyslové chodníky, pyramida, pavučina, houpačka, hnízdo, jezevčík, kladina, basketbalový koš, kreslicí tabule, dvě pískoviště se zastíněním, vrbové iglú, skluzavka, dřevěné lavičky). Děti mají k dispozici i zahradní herní sestavu „Kavčí věže“ - Tomovy parky. Celkový vzhled zahrady doplňuje výsadba nové zeleně.

V roce 2016 (červenec, srpen) proběhla celková rekonstrukce budovy MŠ zahrnující generální opravu střechy, výměnu oken v celé budově a venkovní nátěr fasády.

Součástí mateřské školy je školní jídelna – výdejna, s platností 1. 8. 2013.

Zřizovatelem je Město Libáň. Od 1. 1. 2003 je Mateřská škola součástí právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Libáň. Ředitelkou subjektu je Mgr. Ladislava Hazdrová.

Denní režim I. třída:

6:15 - 9:20 ranní hry, individuální práce s dětmi, cvičení, svačina, ranní kruh - přivítání, pozdravení, seznámení s denním programem, řízená nebo částečně řízená činnost

9:20 - 11:20 příprava a pobyt venku

11:20 - 12:00 oběd, hygiena

12:00 - 13:45 četba pohádky, poslech relaxační hudby, odpolední odpočinek

klidové aktivity pro nespavé děti (prohlížení časopisů, knih, puzzle, grafomotorika)

14:10 - 14:30 svačina

14:30 - 16:00 odpolední aktivity, skupinové nebo individuální činnosti, pobyt venku

Denní režim II. třída:

6:15 - 9:20 ranní hry, individuální práce s dětmi, cvičení, svačina, ranní kruh - přivítání, pozdravení, seznámení s denním programem, řízená nebo částečně řízená činnost

9:20 - 11:50 příprava a pobyt venku

11:50 - 12:20 oběd, hygiena

12:45 - 13:15 četba pohádky, poslech relaxační hudby, odpolední odpočinek

13:15 - 14:00 klidové aktivity (kreslení, prohlížení knížek, skládání puzzle, grafomotorika)

14:10 - 14:30 svačina

14:30 - 16:00 odpolední aktivity, skupinové nebo individuální činnosti, pobyt venku

Tento režim je pouze orientační.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Mateřská škola je dvoutřídní. V první třídě mladších dětí "Sluníček" s dětmi pracují dvě kvalifikované učitelky - Hana Vrabřová, Veronika Michalová. Věkové složení dětí ve třídě je 3 - 4 roky. Třída je v počtu 28 dětí. Učitelky vedou děti k tvořivosti a aktivitě v koutcích s různým zaměřením - vychází při tom z námětových her " Na obchod", "Na kadeřnici", "Na poštu", "Na lékaře", "Na knihovnu", "Na rodinu". Třída "Sluníček" je přizpůsobena nejmladším dětem. Zaměření: adaptace na nové prostředí, samostatnost, hudební a pohybové činnosti, výtvarná činnost.

Ve druhé třídě "Berušek" s dětmi pracují dvě kvalifikované učitelky - Ivana Šupiterová, Jitka Reifová. Věkové složení dětí ve třídě je 5 - 6 let a děti s odkladem školní docházky. Třída je v počtu 28 dětí. Učitelky se zaměřují na přípravu dětí do první třídy základní školy - procvičují grafomotoriku, soustředění a vedou děti k dokončování činností. Ve třídě jsou dětem nabízeny tyto aktivity - plavání, lyžování, hra na flétnu, logopedie, kroužek "Dovedné ručičky", "Hudebně-pohybový kroužek". Učitelky zařazují do každodenních činností ve větším množství též pohybové a sportovní aktivity.

Obě třídy maximálně využívají ke svým aktivitám školní zahrady.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Cílem programu je všestranně rozvíjet přirozený potenciál dětí. V procesu rozvoje je přihlíženo k věku dítěte, jeho schopnostem a dovednostem. V maximální možné míře využíváme okolní svět k získávání zkušeností, které se stávají východiskem pro další aktivity. Hravým způsobem tak směřujeme k osobní pohodě a spokojenosti všech dětí s ohledem na jejich individualitu. Školní vzdělávací program je sestaven tak, aby respektoval hlavní cíle předškolního vzdělávání.

5.3 Metody a formy vzdělávání

I. KONCEPCE ŠKOLY

Naším hlavním záměrem je předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků cestou výchovy a vzdělávání založené na principu

uspokojování individuálních potřeb a zájmů. Dále chceme rozvíjet a podporovat samostatnost, zdravé sebevědomí a tvořivost dětí.

Metody a formy práce

Metody:

- prožitkové a diferenciované učení
- samostatná kooperativní aktivita
- spontánní hravé činnosti
- experimentování a tvořivá hra
- situační učení
- individuální přístup
- didakticky cílené činnosti (řízené a spontánní)

Prostředky plnění cílů:

Učitelky:

- posilují sebeobslužné činnosti a návyky, vedou k samostatnosti
- vedou děti k samostatnému myšlení a jednání, pomáhají dětem osvojovat základní postoje a hodnoty, rozvíjení jejich schopnosti učit se
- zajišťují pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní
- respektují individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí
- nově příchozím dětem umožňují postupnou adaptaci
- respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají jejich uspokojování
- počítají s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte
- podporují experimentování dětí
- využívají dramatizace
- věnují maximální pozornost dětské tvořivosti a umožňují seberealizaci dětí ve všech podobách
- respektují individuální tempo dětí

- přizpůsobují činnosti aktuálně vzniklým situacím a zážitkům dětí
- poskytují dítěti vhodné vzory v chování
- vytvářejí vlídné, vstřícné, laskavé a přátelské prostředí, kde dítě cítí dostatek lásky a porozumění
- poskytují dítěti dostatek možností projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky, hovořit o nich
- vytvářet takové prostředí, kde děti nachází potřebný klid, bezpečí a soukromí
- poskytují dostatek motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- jsou zaměřené na rozvoj matematické, čtenářské, přírodovědné, environmentální, sociální gramotnosti, ICT
- vytváří dostatek příležitostí ke spolupráci a komunikaci s ostatními
- respektují rovnocenné postavení nikoho nezesměšňují a nepodceňují, volnost a svobodu dětí dobře vyvažují nezbytnou mírou omezení vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád
- jsou rovnocenným partnerem dětí bez prvků autoritativního vedení

Formy:

Vzdělávání uskutečňujeme po celý den pobytu dětí v MŠ, při všech činnostech. Činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe úzce navazují. Využíváme situačních momentů, respektujeme přání, potřeby se zájmy jedince. Usilujeme o to, aby byly děti vzdělávány neformálně, hravými činnostmi, ve kterých prolínají všechny i relaxační okruhy. Rovněž se snažíme zajistit rovnováhu činností řízených, spontánních i relaxačních. Cíle plníme průběžně již od ranních hodin. Preferujeme metody a formy, které respektují specifika předškolního vzdělávání. Součástí vzdělávání jsou akce školní i mimoškolní, které cíleně doplňují, obohacují a zpestřují vzdělávací proces s dětmi, zejména ve spolupráci s rodinou i místní základní školou. Vzdělávání v mateřské škole realizujeme prostřednictvím plánů (krátkodobých i dlouhodobých), které jsou zpracovány v souladu s RVP PV.

Pravidla pro zpracování integrovaných bloků na úrovni třídy:

Integrované bloky vychází z hesla ŠVP PV „Náš svět“. Každý blok má svou návaznost v podtématech pro určitý časový úsek. Vychází z podmínek a prostředí školy. Integrované bloky jsou pro obě třídy identické, do TVP PV si je každá třída vypracovává do jednotlivých podtémat. Časový plán se stanovuje individuálně do 1. - 2.týdnů. Je volný a přizpůsobuje se zájmu dětí, rozsahu a okolnostem. Důraz klademe především na prožitkové učení.

II. RÁMCOVÉ CÍLE

1. cíl: Rozvoj dítěte a jeho schopnosti učení

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu;
- systematicky rozvíjet řeč dítěte a cvičit schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení;
- podporovat stále dokonalejší chápání okolního světa i dětskou radost z rozšiřujících se možností zasahovat do jeho dění;
- motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jeho chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem a jevům kolem sebe;
- rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet všechny poznávací a tvůrčí schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy a nadání;
- přispívat k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu a proměn, rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi.

2. cíl: Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi;
- v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání;
- rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích;
- vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sbližování.

3. cíl: Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb;
- vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry;
- vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině (učit je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé);
- vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá.

Pravidla, kterými se řídí děti v naší škole:

1. Dospělými říkáme „**Dobrý den**“ a „**Nashledanou**“ a vykám jim
2. Používáme kouzelná slovíčka, co otvírají srdíčka – „**Prosím**“ a „**Děkuji**“
3. Nasloucháme, když někdo jiný mluví
4. Všichni jsme **kamarádi** – chováme se k sobě hezky
5. Když se nám něco nelíbí, **řekneme to**
6. Snažíme se, aby nám bylo spolu krásně a zažili jsme spoustu zábavy, poučení a radosti

Sluníčková pravidla:

Srdíčkové pravidlo: máme se všichni rádi, pomáháme si

Ručičkové pravidlo: nepereme se, neubližujeme si, s ničím neházíme, nebereme si, co nám nepatří

Nožičkové pravidlo: neběháme po třídě, v umývárně, na chodbě, neskáčeme ze schodů

Košátkové pravidlo: vždy po sobě uklízíme, odpadky házíme do koše

Ouškové pravidlo: posloucháme a děláme to, co nám dospělí říkají

Pusinkové pravidlo: nekřičíme, neodmlouváme, používáme kouzelná slovíčka - děkuji, prosím, pěkně zdravíme

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

- PLPP má písemnou podobu.
- PLPP je sestaven třídními učitelkami, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má dítě drobné problémy (např. s motorickou obratností, řečí, špatnou koncentrací pozornosti).
- Před jeho zpracováním probíhají rozhovory třídních učitelek s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí, dovedností a návyků. Vedoucí učitelka stanoví termín přípravy PLPP a následného vyhodnocení (zpravidla po 3 měsících). Hodnotí p. učitelky navzájem, na společných schůzkách s rodiči i s dítětem. V případě, že nedochází k naplňování vzdělávacích možností žáka při PLPP, uplatní mateřská škola společně se zákonnými zástupci žáka podpůrná opatření vyšších stupňů, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení.
- PLPP se řídí těmito principy (byť se v současné době naší MŠ nenachází žádné nadané děti, ani se SVP):
 - *Neautoritativní komunikace* - vyvarování se příkazům a nepromyšleným zadáním
 - *Pozorné naslouchání* – individuální přístup k dítěti a přátelská komunikace s ním
 - *Nenutit nadané dítě do činnosti* – být flexibilní a reagovat na aktuální potřeby a náladu nadaného dítěte
 - *Prostor pro prezentaci dítěte* - respektovat jeho jedinečnost a neomezovat ho v celkovém rozvoji.
 - *Společné hodnocení činností* – učitelky úzce spolupracují s rodiči dítěte i mezi sebou v kolektivu učitelek, dávají si zpětnou vazbu a evaluují plnění PLPP

MŠ vytváří podmínky pro vzdělávání dětí nadaných obdobným způsobem jako u dětí se speciálními potřebami. U dítěte vykazujícího známky nadání bude rozvíjen jeho potenciál. Při vzdělávání dětí vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi

výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doporučeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPPP. Pokud PPP identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

Zlepšení podmínek:

- vytvářet podmínky pro rozvoj nadání těchto dětí ve všech oblastech
- individuálně upravit TVP PV o aktivity vhodné pro rozvoj těchto dětí
- v současné době nemáme v mateřské škole speciálního pedagoga, ale pro zlepšení podmínek se budeme zúčastňovat dalšího vzdělávání v této oblasti (dětí s SVP a dětí nadaných – dle nabídek DVPP)

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

- IVP vytváří třídní učitelka, má písemnou podobu.
- IVP je vytvořen, pokud jsou školským poradenským zařízením stanovena podpůrná opatření 2. - 5. stupně.
- Do IVP je zařazována speciálně pedagogická a pedagogická intervence, která je podrobněji stanovena v závislosti na stupni podpory. Třídní učitelka úzce spolupracuje s rodiči dítěte, se školským poradenským zařízením i s dalšími odborníky. Vyhodnocuje ho na základě dosažených vzdělávacích výsledků a pokroků dítěte (zpravidla po 3 měsících).

Pravidla pro zapojení další subjektů:

- Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje vzájemná důvěra a otevřenost, vstřícnost a porozumění.
- Rodiče mají volný přístup do školy kdykoliv během celého dne, mají možnost podílet se na dění v mateřské škole a plánování programu mateřské školy.
- Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte při odchodu z MŠ.
- Všichni pracovníci školy respektují soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost ve svěřených záležitostech.

- Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.
- Mateřská škola zajišťuje konzultace s odborníky z *Pedagogicko-psychologické poradny* (PPP) v Jičíně a Mladé Boleslavi. Jedná se zejména o otázky odkladů školní docházky, preventivní programy pro předškoláky ad.
- Mateřská škola zajišťuje konzultace s odborníky ze *Speciálně-poradenského centra* (SPC). Jedná se zejména o komplexní diagnostiku dětí, tvorbu plánu péče o dítě, přímou práci s dítětem, sociálně-právní poradenství.
- Mateřská škola úzce spolupracuje se Základní školou v Libáni. Společně se podílí na pořádání kulturních akcí pro děti (karneval, Dětský den, Den Země, vynášení Morany ad.). Dále využíváme možnosti konzultací s výchovným poradcem základní školy (Mgr. Kateřina Janoušková).
- Mateřská škola úzce spolupracuje i s dalšími mateřskými školami v okolí (MŠ Bystřice, MŠ Dětenice, MŠ Veliš).
- Mateřská škola aktivně spolupracuje se sponzory z řad místních firem a podnikatelů a aktivně vyhledává další.

Zodpovědné osoby:

- Zodpovědnými osobami v systému péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami a o děti nadané jsou třídní učitelky, vedoucí učitelka a ředitelka školy. Vytvoření potřebných podmínek a vypracování IVP pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a o děti nadané zajišťují třídní učitelky, popř. vedoucí učitelka. Tyto materiály jsou následně konzultovány s ředitelkou školy a výchovnou poradkyní.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

- Mateřská škola nedisponuje třídou, která by zajišťovala speciálně-pedagogickou péči. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami proto řeší mateřská škola ve spolupráci s *Pedagogicko-psychologickou poradnou*, *Speciálně-poradenským centrem* a výchovným poradcem. Mateřská škola se snaží o zajištění řešení např. logopedických obtíží, specifických poruch učení, tělesného handicapu, problémů sociální komunikace.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzhledem ke zvláštním potřebám dětí mladších tří let se mateřská škola snaží o úpravu nutných podmínek pro vzdělávání těchto dětí. Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. V plné míře akceptujeme vývojová specifika.

Při vzdělávání dětí mladších tří let je nutné věnovat velkou pozornost zejména personálním podmínkám, vytvoření vhodného režimu dne s ohledem na potřeby dětí, průběh adaptace a spolupráci s rodinou. Učitelé ve třídě, kde jsou zařazeny děti od dvou do tří let, jsou stabilní, mají pozitivní vztah k dětem této věkové kategorie.

Režim dne ve třídě dvouletých dětí jsme upravili s ohledem na potřeby dětí. Děti mladší tří let často nevydrží u nějaké činnosti tak dlouho jako starší děti. Potřebují také více odpočinku, ale i pohybu a teprve se učí hygienickým návykům a sociálnímu chování. Některé děti se v tomto věku učí teprve mluvit. Největší prostor proto věnujeme volné hře dětí. Pro pobyt venku nejčastěji využíváme přilehlou zahradu. V případě výrazně nepříznivého počasí chodíme s dětmi na krátkou procházku. Platí pravidla pro pravidelnost a včasné omlouvání nepřítomnosti dítěte. Děti mají dostatek času na odpočinek.

Časový harmonogram režimových činností je také přizpůsoben jejich potřebám. V třídních vzdělávacích programech je připravován vzdělávací záměr včetně vzdělávací nabídky pro věkovou skupinu dětí od dvou do tří let. Dětem je vytvořen dostatečný prostor pro volnou hru a pohybové aktivity. V sociální oblasti navazují a budují si nové vztahy s vrstevníky, vymezují si svůj vlastní prostor a postupně přijímají určené hranice a nové role.

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší 3 let vycházíme ze základních principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte

Při vzdělávání dětí mladších tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří aktivity (společné akce dětí a rodičů, výlety, plavecký výcvik, návštěva divadla apod.), které organizujeme v průběhu celého roku.

Pracujeme podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Realizujeme jej prostřednictvím třídních plánů, které jsou zpracovány v návaznosti na Školní vzdělávací program. Ve vzdělávání upřednostňujeme rozvíjení smyslového vnímání jako základu veškerého přirozeného poznávání. Také se věnujeme prevenci vadné výslovnosti, na škole pracuje logopedická asistentka.

Učitelky vždy a neustále sledují rozvoj a vzdělávací pokroky každého dítěte. Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby u nás bylo dítě maximálně šťastné a spokojené.

6.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
kompetence k učení	- u dítěte rozvíjet schopnost soustředěně pozorovat, zkoumat a objevovat, všítat si souvislostí- získané zkušenosti dál uplatňovat- vzbuzovat zájem porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
kompetence k řešení problémů	- připravovat dítě na problémové situace, které řeší na základě vlastní zkušenosti- rozvíjet matematické a logické postupy, které dál dítě využívá- naučit jej, že vyhýbání se řešení problémů nevede k cíli (k jejich vyřešení)
komunikativní kompetence	- soustavně rozvíjet řečové dovednosti- vést k samostatnosti vyjadřování svých myšlenek a pocitů- dokázat se vyjadřovat prostředky řečovými, dramatickými, hudebními, výtvarnými

Výchovné a vzdělávací strategie	
sociální a personální kompetence	- uvědomovat si, že za sebe a své jednání odpovídá dítě samo a nese také důsledky- vytvářet u dítěte obezřetnost při setkání s neznámými lidmi a jemu nepříjemnou komunikaci umět odmítnout- naučit se řešit konflikty ne agresivitou, ale dohodou
činnostní a občanské kompetence	- vést dítě k tomu, aby si umělo své činnosti a hry naplánovat, zorganizovat a vyhodnocovat- dokázat využívat své silné stránky a poznávat své slabé- spoluvytvářet pravidla společného soužití mezi vrstevníky

6.3 Integrované bloky

6.3.1 Podzim

Název integrovaného bloku	Podzim
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<ul style="list-style-type: none"> • jsme rádi doma, ve školce, mezi kamarády • poznáváme prostředí MŠ a její okolí • dále chceme vést děti ke zdravému sebevědomí, péči o své zdraví i zdraví druhých • posilujeme samostatnost, sebeobsluhu, sebedůvěru a osobní spokojenost dětí • pozorujeme, jak se příroda obléká do podzimních barev, které nás inspirují k všestrannému tvoření a hrám • osvojujeme si poznatky, co se děje doma, v lese, na poli na zahrádce, jaké vůně, chutě, tvary, zvuky k podzimu patří • rozvíjíme jazykové a komunikativní dovednosti, hrajeme si se slovy, s říkadly, básničkami a písničkami s podzimní tematikou
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	kompetence k učení: <ul style="list-style-type: none"> • získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení • pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí • soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje
	kompetence k řešení problémů: <ul style="list-style-type: none"> • řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně • nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu • postupuje cestou pokusu a omylu
	komunikativní kompetence: <ul style="list-style-type: none"> • dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky • v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými • průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu a aktivně ji používá

Název integrovaného bloku	Podzim
	<p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje • napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat • dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat své slabé stránky • zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje
Způsob hodnocení dětí	<ul style="list-style-type: none"> • jak řeší jednoduché problémy, úkoly a situace • jak je společenské, jak umí komunikovat a spolupracovat • jak se dokáže soustředit a zda je schopno postupovat podle instrukcí
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	<p>Tematický celek: Po prázdninách kluci, holky, spěchejte do naší školky.</p> <p>Témata:</p> <p>Já a moji kamarádi ve školce.</p> <p>Tatínek a maminka, to je moje rodinka (povolání).</p> <p>Z pohádky do pohádky.</p> <p>Počasí a jeho rozmary.</p> <p>Není drak, jako drak.</p> <p>Jak žije les (barvy lesa, listy, zvířata, houby).</p> <p>Šel zahradník do zahrady (ovoce, zelenina).</p> <p>Ať žijí duchové. Podzimníček čaruje.</p> <p>Není školka jako školka.</p>

Podzim	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence 	

Podzim	vzdělávání	
	<ul style="list-style-type: none"> • činnostní a občanské kompetence 	
Díličí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomění si vlastního těla • osvojení si věku přiměřených praktických dovedností • rozvoj a užívání všech smyslů 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) • smyslové a psychomotorické hry • činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny stolování, oblékání a úklidu, úpravy prostředí

Podzim	vzdělávání	vzdělávání
<ul style="list-style-type: none"> rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) 	<ul style="list-style-type: none"> učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) 	<ul style="list-style-type: none"> artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti spontánní hra vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
<ul style="list-style-type: none"> rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) 	<ul style="list-style-type: none"> řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim 	<ul style="list-style-type: none"> námětové hry a činnosti hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant

Podzim	vzdělávání	
<ul style="list-style-type: none"> • získání relativní citové samostatnosti • rozvoj schopnosti sebeovládání 	<ul style="list-style-type: none"> • odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • spontánní hra • činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu • hry na téma rodiny, přátelství apod. • činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
<ul style="list-style-type: none"> • seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • spolupracovat s ostatními • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. 	<ul style="list-style-type: none"> • společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • aktivity podporující sblížení dětí • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého • činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)

Podzim	vzdělávání	vzdělávání
<ul style="list-style-type: none"> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí • rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané • rozvoj společenského i estetického vkusu 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) 	<ul style="list-style-type: none"> • běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává • setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě • receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

Podzim	vzdělávání	vzdělávání
<ul style="list-style-type: none"> • seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu • rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách 	<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) • sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • ekologicky motivované herní aktivity (ekohry) • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

6.3.2 Zima

Název integrovaného bloku	Zima
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme se s děním v zimní přírodě • nezapomeneme na zvířátka ve spící přírodě a jejich obživu • pozorování počasí, zimní oblečení

Název integrovaného bloku	Zima
	<ul style="list-style-type: none"> • seznámíme se se zimními sporty • důležité zdravotní a hygienické návyky, vedení ke zdravému životnímu stylu • radostně prožíváme předvánoční čas • těšíme se na Ježíška • vyrábíme dárky pro radost druhým • u předškoláků budeme podněcovat zájem o učení, samostatnost a pocit radostného očekávání vstupu do 1. třídy
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů • soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje • pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
	<p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu • nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu • rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
	<p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá řeč, hovoří ve vhodně zformulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky • dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky • v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými • průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu a aktivně ji používá
	<p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje • napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí • spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné povinnosti
	<p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je

Název integrovaného bloku	Zima
	<p>zachovávat</p> <ul style="list-style-type: none"> • má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení • dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých
Způsob hodnocení dětí	<ul style="list-style-type: none"> • jak dítě koordinuje pohyby a polohy těla, jak dokáže pohyby napodobovat • jak umí zacházet s běžnými předměty, jak zvládá sebeobsahu • zda a jak dokáže odlišovat hru od soustředěné práce
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	<p>Tematický celek: My se mrazu nebojíme, běháme a dovádíme. Témata: Jaká je zima (dětské radovánky). Adventní čas. Vánoce jsou pryč. Karnevalový rej. Stopy ve sněhu, zvířátka a ptáci v zimě. Zimní sporty – oblečení. Už půjdu do školy. Moje tělo a zdraví. Valentýnský týden. Muzikantský týden.</p>

Zima	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a 	<ul style="list-style-type: none"> • zachovávat správné držení těla • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a 	<ul style="list-style-type: none"> • lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní

Zima	vzdělávání	vzdělávání
<p>rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj a užívání všech smyslů osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 	<p>hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy 	<p>gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> hudební a hudebně pohybové hry a činnosti zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
<ul style="list-style-type: none"> rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) 	<ul style="list-style-type: none"> správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno domluvit se slovy i gesty, improvizovat porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) 	<ul style="list-style-type: none"> artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
<ul style="list-style-type: none"> osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) 	<ul style="list-style-type: none"> postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno 	<ul style="list-style-type: none"> smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)

Zima	vzdělávání	vzdělávání
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti sebeovládání • rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat • rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit • rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání • získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • rozhodovat o svých činnostech • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky 	<ul style="list-style-type: none"> • spontánní hra • činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné • činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) • hry na téma rodiny, přátelství apod.
<ul style="list-style-type: none"> • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) • vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) • ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 	<ul style="list-style-type: none"> • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • spolupracovat s ostatními • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivity podporující sblížení dětí • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého • činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě • hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)

Zima	vzdělávání	vzdělávání
	<p>dodržovat herní pravidla</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) 	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách • vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat • rozvoj společenského i estetického vkusu 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.), • chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí 	<ul style="list-style-type: none"> • běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě • přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí • aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
<ul style="list-style-type: none"> • vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách • osvojení si poznatků a dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • vnímat, že svět má svůj řád, že je 	<ul style="list-style-type: none"> • hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá

Zima	vzdělávání	
<p>potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p> <ul style="list-style-type: none"> vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí 	<p>rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> všímat si změn a dění v nejbližším okolí mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí 	<p>příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) ekologicky motivované herní aktivity (ekohry) praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

6.3.3 Jaro

Název integrovaného bloku	Jaro
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<ul style="list-style-type: none"> vnímáme změny v přírodě, které jaro přináší (semínka klíčí, vracejí se ptáci, rodí se mláďata, všechno se zelená, první květiny zdobí zahrádky) Den Země je svátkem naší krásné planety, pro kterou něco dobrého vykonáme uvědomujeme si rozmanitý svět přírody a život na planetě Zemi vytváříme si kladný vztah k přírodě, pozorujeme živočichy i rostliny v různých ekosystémech vnímáme přírodu všemi smysly seznamujeme se a prožíváme lidové zvyky a tradice, chystáme se na svátky jara – Velikonoce období čar a kouzel završíme oslavou svátku čarodějnic maminkám k svátku připravíme potěšení (pěkná písnička, básnička, dáreček)

Název integrovaného bloku	Jaro
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů • má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje • odhaduje své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky a oceňovat pokroky druhých <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů • při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů • rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá řeč, hovoří ve vhodně zformulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky • průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu a aktivně ji používá • dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti • je schopno chápat, že lidi se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat • má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení • má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami
<p>Způsob hodnocení dětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jakou má slovní zásobu, jak vyslovuje, zda mluví gramaticky správně, jak se dovede vyjadřovat a komunikovat • zda si dokáže cíleně zapamatovat a učit se něčemu • jak je rozvinuta jeho fantazie a představivost
<p>Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu</p>	<p>Tematický celek: Bum, bum, ratata, jaro ťuká na vrata Témata: Příroda se probouzí.</p>

Název integrovaného bloku	Jaro
	<p>Zvířata a mláďata. Moje nejmilejší knížka. Zvyky, tradice (Velikonoce, Čarodějnice, Svátek matek). Co mi řekl semafor. Plná náruč ze zahrádky (květiny). Hrajeme si celý den.</p>

Jaro	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj a užívání všech smyslů • osvojení si věku přiměřených praktických dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s 	<ul style="list-style-type: none"> • smyslové a psychomotorické hry • konstruktivní a grafické činnosti • hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

Jaro	vzdělávání	
	<p>jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) 	<ul style="list-style-type: none"> • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • sledovat a vyprávět příběh, pohádku 	<ul style="list-style-type: none"> • artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) • posilování přirozených poznávacích 	<ul style="list-style-type: none"> • záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje 	<ul style="list-style-type: none"> • motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností • konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)

Jaro	vzdělávání	
<p>citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení 	<ul style="list-style-type: none"> vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim 	<ul style="list-style-type: none"> hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
<ul style="list-style-type: none"> poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) rozvoj schopnosti sebeovládání rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání 	<ul style="list-style-type: none"> uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je rozhodovat o svých činnostech respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací 	<ul style="list-style-type: none"> spontánní hra činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte hry na téma rodiny, přátelství apod. činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Jaro	vzdělávání	vzdělávání
	apod.)	
<ul style="list-style-type: none"> • seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému • rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních • ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 	<ul style="list-style-type: none"> • odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivity podporující sblížení dětí • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých • společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách • rozvoj společenského i estetického vkusu 	<ul style="list-style-type: none"> • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v 	<ul style="list-style-type: none"> • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu • setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost,

Jaro	vzdělávání	
	<p>jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) 	<p>otevřenost apod.) v jednání lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> • hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) • aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
<ul style="list-style-type: none"> • pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit • osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy • rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách 	<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)+ • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné

Jaro	vzdělávání	
	<p>okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) 	<p>nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím</p>

6.3.4 Léto

Název integrovaného bloku	Léto
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<ul style="list-style-type: none"> • poznali jsme, co obnáší minulá tři roční období v mateřské škole, a seznámíme se s létem • hodně jsme se již naučili, hodně toho umíme • už dobře známe prostředí i okolí mateřské školy • orientujeme se v pravidlech platících v mateřské škole i při vycházkách • nadále budeme upevňovat navázaná přátelství s vrstevníky • uvědomujeme si rozdíl mezi dětstvím a dospělostí, žijeme v rodině • učíme se nacházet ochranu a bezpečí u dospělých • dokážeme se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, dramatickými) • protože nám to dovoluje teplé počasí, snažíme se co nejvíc aktivit přesouvat ven • rozloučíme se s našimi předškoláky
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všimá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Název integrovaného bloku	Léto
<p>utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky a oceňovat pokroky druhých • pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů • při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů • rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit • řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá řeč, hovoří ve vhodně zformulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky • ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní • ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou • při setkávání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat • má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení • má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami • ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že jej může ovlivnit
<p>Způsob hodnocení dětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jak zvládá předčíselné i číselné představy, časoprostorové a matematické pojmy • zda je všímavý k okolí, citlivý a ohleduplný, do jaké míry je samostatný a sebevědomý • jak se umí ovládat a přizpůsobovat • co všechno ví o světě, o zdraví a bezpečí, o životním prostředí a jak se chová
<p>Poznámky k integrovanému bloku v rámci</p>	<p>Tematický celek: Světem letí novina, léto už nám začíná.</p>

Název integrovaného bloku	Léto
vzdělávacího obsahu	<p>Témata: Léto, co jsi nám přineslo? Na paloučku plno broučků. Na louce a u rybníka. Žiji ve své zemi. Předměty a jejich vlastnosti. Budeme mít týden her, vždyť je přeci dětský den. Loučíme se spolu.</p>

Léto	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Díličí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí • rozvoj fyzické i psychické zdatnosti • osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí • vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem 	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • konstruktivní a grafické činnosti • činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků • činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí • příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Léto	vzdělávání	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) • rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • chápat slovní vtip a humor • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • utvořit jednoduchý rým • poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • sledovat očima zleva doprava • poznat některá písmena a číslice, popř. slova • poznat napsané své jméno • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon 	<ul style="list-style-type: none"> • samostatný slovní projev na určité téma • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo • přednes, recitace, dramatizace, zpěv • grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • prohlížení a „čtení“ knížek • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Léto	vzdělávání	vzdělávání
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie • posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídít soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit • řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ 	<ul style="list-style-type: none"> • záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí • motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností • konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) • spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.) • činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině • činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci • činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
<ul style="list-style-type: none"> • poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání 	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je 	<ul style="list-style-type: none"> • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) • dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých

Léto	vzdělávání	vzdělávání
<p>sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání 	<ul style="list-style-type: none"> rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky prožívat radost ze zvládnutého a poznaného vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním 	<p>typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
<ul style="list-style-type: none"> osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem rozvoj kooperativních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené spolupracovat s ostatními chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat 	<ul style="list-style-type: none"> aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením cvičení organizačních dovedností

Léto	vzdělávání	
<ul style="list-style-type: none"> • seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije • vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností • vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat 	<p>druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> • přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí • aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Léto	vzdělávání	
<ul style="list-style-type: none"> • seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu • poznávání jiných kultur • rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách • vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí 	<ul style="list-style-type: none"> • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dějstvími srozumitelnými reáliemi o naší republice • pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) • ekologicky motivované herní aktivity (ekohry) • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

7 Systém evaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

Evaluační systém je nedílnou součástí vzdělávacího procesu s jasně vymezenou strukturou, jehož záměrem je, aby se evaluační procesy na úrovni školy a tříd stávaly smysluplnou a funkční součástí.

Komplexní hospitace - sledované cíle u všech učitelek:

- jak vytváří stimulující prostředí ke každodennímu aktivnímu pohybu
- všestranné využívání pobytu venku
- výběr aktivizující motivace a vhodných pomůcek
- individuální přístup k dětem, vhodnost formy a metody vzhledem k věku dítěte
- vedení dětí k zafixování společenských, pracovních a hygienických návyků
- jak učitelka podporuje u dítěte přirozenou důvěru ve vlastní síly
- jak zajišťuje citové prožitky dítěte během celého dne
- jak učitelka rozvíjí slovní zásobu
- jak vede děti k lásce k přírodě, ochraně životního prostředí
- jak nasbírané poznatky a dojmy o přírodě uplatňuje při tvořivých formách
- jak využívá literárního díla, jak zajišťuje uspokojivé citové prožitky dítěte
- ve vztahu k životnímu prostředí

Tematické hospitace - zaměřené na jednotlivé jevy:

a) Zavádění alternativních metod pedagogické práce - projekty, experimentování, práce s rámcovým programem

- jak se daří pracovat novými formami - individuální a skupinová práce, experimentování, učení prožitkem
- oblasti vzdělávání činně propojovat, vzájemně ovlivňovat a vytvářet fungující celek

b) Model osobnostního rozvoje dětí - zda vychází od toho, co dítě umí a zná

c) Komunikace učitelky s dítětem - zda učitelka prostřednictvím citové vazby pomáhá najít dítěti své místo a postavení ve skupině, třídě

Autoevaluace učitelky:

Na úrovni třídy:

- vyhodnocování stanovených cílů průběžně metodou rozhovoru a diskusi s učitelkou na třídě
- analýzou prací dětí, vyhodnocováním výsledků a porovnáváním za účelem získávání zpětné vazby
- **zhodnocení práce + zpětná vazba** = písemnou formou v týdenním plánu činnosti:
 1. Čemu se děti učily a naučily? (byly požadavky přiměřené, obtížné, příliš jednoduché?)
 2. Co se podařilo, co se nepodařilo?
 3. Poskytovala činnost vhodné společenské hodnoty?
 4. Byl dán dostatek prostoru pro tvořivost, možnost projevit se samostatně?
 5. Závěry pro další činnost - co je možné zlepšit, změnit, organizovat jinak?
- metody evaluace:
 - pozorování, opakované pozorování
 - rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči, konzultace s odborníky - diskuse
 - rozbor herních aktivit dítěte
 - rozbor procesu učení (vhodné využití didaktických her a testů)
 - rozbor jazykových projevů (úroveň komunikace)
 - rozbor, analýza prací - výtvorů dítěte (kresby, pracovní výrobky apod.)
 - rozbor osobní dokumentace dítěte
 - anamnézy (rodinná i osobní)
 - sociometrické metody (rozbor chování a jednání ve skupině, vztahy, postavení dítěte ve skupině apod.)
 - analýza vlastní pedagogické aktivity
- evaluace čtvrtletní, pololetní - vyhodnocování vzdělávacího procesu, podmínek a výsledků - na pedagogických radách
- evaluace celoroční práce - pedagogická rada - písemně

- vztah průběhu a výsledků vzdělávacích aktivit ke koncepci školy
- jaké změny je třeba pro příští školní rok udělat v TVP PV a ŠVP PV
- hospitační činnost ředitelky

7.2 Prostředky autoevaluace

Evaluace integrovaných bloků – hodnotící listy, konzultace učitelek, doplnění záznamů o dítěti, konzultace s rodiči, projednání na pedagogické radě.

7.3 Časový plán

Plán hospitační - bude probíhat v těchto rovinách pravidelně:

- rovina průběžná - kontrola dokumentace, estetika třídy
 - pokud budou zjištěny určité nedostatky, bude proveden zápis
- přímá - hospitační činnost u jednotlivých učitelek, z nichž bude prováděn rozbor s učitelkou a zápis se závěry
- výkonnostní a účelná - která bude prováděna na ověření poznatků dětí a úrovně jejich sebeobsluhy a dovednosti

7.4 Odpovědnosti a pravidla

Co budeme hodnotit:

- dítě - jeho individuální rozvoj a učení (pedagogická diagnostika)
- pedagogy - kvalitu jejich práce (hospitační činnost prováděná ředitelkou či vedoucí učitelkou)
- ostatní zaměstnanci - kvalitu práce provozních zaměstnanců
- samy sebe - svou vlastní pedagogickou práci

Hodnocení rozvoje dítěte:

Cíl: vytvořit přehledy o rozvoji, vývoji a pokrocích u dítěte s portfoliem

Čas: 4x ročně

Nástroje: V každé třídě jsou vytvořeny tabulky pro záznamy o jednotlivých dětech a jsou průběžně doplňovány konzultace mezi učitelkami, s rodiči, o pedagogických poradách

Odpovídají všechny učitelky.

Systém hodnocení

Předmět hodnocení – soulad ŠVP a RVP PV			
	<u>Metody, nástroje</u>	<u>Kdy?</u>	<u>Kdo?</u>
- vzdělávací obsah	analýza – opatření	upravený ŠVP	kolektiv učitelů
- vzdělávání dětí s OŠD	analýza – opatření	upravený ŠVP	kolektiv učitelů
Kvalita zpracování ŠVP			
- vhodnost k podmínkám	hospitace, porady	průběžně podle plánu	ředitelka, celý kol.
- vzdělávací obsah	hodnocení IB	závěr IB	učitelky
- provázanost	hodnocení TVP	pololetně, ročně	celý kol.
- prostor pro další rozvoj	anketa rodičů	1x ročně	rodiče
	analýza opatření	upravený ŠVP	celý kol., ved. uč.
Vzdělávací podmínky			
- věcné	rozhovory	denně	učitelky
- psychosociální	hodnocení IB	závěr IB	učitelky, děti
- organizace chodu	hospitace, porady	podle plánu	celý kolektiv
- řízení MŠ	hospitace, porady	podle plánu	celý kolektiv
Vzdělávací proces			
- přístup k dětem	rozhovory	denně, průběžně	učitelky, děti
- pedagogický styl	záznamy	příležitostně	
- vzdělávací nabídka	hospitace, vzájemné	podle plánu	ved. uč.
Výsledky vzdělávání			
- dítě a jeho tělo	rozhovory, portfolia	denně, průběžně	ved. uč., učitelky
- dítě a psychika	záznamy IB	závěr IB podle plánu	učitelky, děti
- dítě a ten druhý	individuální plán	závěr IB podle plánu	učitelky, děti
- dítě a společnost	záznamy o vzděl. pokrocích dětí	4x ročně	učitelky
	hospitace, porady, rozhovory	podle plánu	celý kol.
- dítě a svět	záznamy o vzděl. pokrocích dětí	4x ročně	učitelky
	hospitace, porady, rozhovory	podle plánu	celý kol.

